

REGULAMENT

privind cadrul de administrare a activității Organizației de Creditare Nebancară „IDEAL CREDIT” Societate cu Răspundere Limitată

C U P R I N S

- 1) **Dispoziții generale și noțiuni utilizate**
- 2) **Structura organizatorică a O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L.**
- 3) **Responsabilitățile Administratorului O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L.**
- 4) **Sistemul de control intern**
- 5) **Riscul de credit**
- 6) **Managementul continuității afacerii**
- 7) **Condiții de externalizare ale unor activități**

I. Dispoziții generale și noțiuni utilizate

1. Prezentul Regulament stabilește cadrul de administrare a activității O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L., inclusiv atribuțiile și responsabilitățile organelor de conducere, modul de elaborare și aprobare a politicilor, administrarea riscurilor, continuitatea afacerii.
2. Regulamentul este elaborat în conformitate cu Legea nr. 1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară.
3. **Administrator** – membru al consiliului, membru al organului executiv, conducător al filialei organizației de creditare nebancaară.
4. **Autoritate de supraveghere** – Comisia Națională a Pieței Financiare.
5. **Client** – persoană care beneficiază sau a beneficiat de serviciile organizației de creditare nebancaară ori persoană cu care organizația de creditare nebancaară a negociat prestarea serviciilor de creditare nebancaară, chiar dacă prestarea respectivă nu a avut loc.
6. **Credit (credit nebancaar)** – angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării acestora, a plății dobânzii și/sau a altor plăți aferente; prelungire a termenului de rambursare a datoriei; angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată de către organizația de creditare nebancaară.
7. **Organizație de creditare nebancaară** – societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată, care desfășoară cu titlu profesional doar activitățile prevăzute la art. 8 alin. (2) din Legea nr. 1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară.
8. **Control intern** - proces continuu, destinat să furnizeze o asigurare rezonabilă pentru îndeplinirea obiectivelor de performanță - eficacitatea și eficiența activităților desfășurate -, de informare - credibilitatea, integritatea și furnizarea la timp a informațiilor financiare și ale celor necesare conducerii - și de conformitate - conformarea cu legile și reglementările aplicabile, precum și cu politicile și procedurile interne - și care, pentru a fi eficace, necesită implementarea următoarelor 3 funcții: funcția de control al riscurilor, funcția de conformitate și funcția de audit intern. Controlul intern include, de asemenea, organizarea contabilității, tratamentul informațiilor, evaluarea riscurilor și sistemele de măsurare a acestora.
9. **Risc de credit** - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite.

10. **Externalizare** - utilizarea de către o instituție de credit a unui furnizor extern, persoană juridică, în vederea desfășurării de către acesta, pe bază contractuală, a unor activități care în mod obișnuit ar fi efectuate de către instituția de credit în cauză.

II. Structura organizatorică a O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L.

1. Administrarea activității O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L. este asigurată de către Administratorul companiei, care este desemnat prin decizia asociatului (șilor).

III. Responsabilitățile Administratorului O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L.

1. Administratorul are responsabilitatea stabilirii obiectivelor de afaceri, strategiei privind riscurile și a profilului de risc, modalității de organizare a activității, alocării responsabilităților și competențelor, stabilirii liniilor de raportare și a informațiilor aferente acestora, precum și organizării unui sistem de control intern. Toate obiectivele enumerate vor fi definite detaliat prin regulamente și proceduri interne ce vor fi elaborate pentru asigurarea unei activități planificate și controlate;
2. Să aprobe strategia de afaceri generală a O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L., inclusiv politica generală de risc și procedurile de administrare a riscului;
3. Să promoveze operarea în condiții de siguranță și soliditatea OCN-ului, să înțeleagă cadrul de reglementare aplicabil acesteia și să asigure că OCN-ul menține o relație eficientă cu autoritățile de supraveghere;
4. Să evalueze periodic eficacitatea practicilor de administrare a activității și să procedeze la modificarea acestora în situația în care rezultatele analizei cer aceasta;
5. Să înțeleagă și să își îndeplinească rolul de supraveghere, inclusiv prin înțelegerea profilului de risc al OCN-ului;
6. Să evite conflictele de interese.

IV. Sistemul de control intern

1. În vederea asigurării minimizării riscurilor, verificării respectării de către angajații OCN-ului a legislației în vigoare, soluționării conflictelor de interese, asigurării securității informației, transparenței structurii de proprietate și de control asupra companiei, asigurării unui nivel necesar de securitate, în activitatea de creditare se aplică principiile controlului intern.
2. În procesul desfășurării sistemului de control intern, în domeniul creditării, O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L. se va conduce de următoarele principii:
 - Identificarea, evaluarea continuă a tuturor riscurilor aferente și revizuirea periodică în vederea acoperirii riscurilor noi asumate sau celor neacoperite anterior;
 - Sistemul de control intern trebuie să asigure la fiecare nivel de afaceri executarea operațiilor în conformitate cu tehnologiile/reglementările aprobate, respectarea limitelor impuse, operarea în corespundere cu împuternicirile delegate și efectuarea controlului fizic;
 - Propagarea conștientizării depline de către experții în creditare și aplicării politicilor și procedurilor în vederea respectării actelor normative și legislative în vigoare, documentelor normative interne și standardelor etice profesionale cu scopul de a evita:
 - a) lezarea directă sau indirectă a intereselor companiei, acționarilor și clienților;
 - b) dezvăluirea informației confidentiale;
 - c) utilizarea informațiilor de către angajați pentru obținerea unor beneficii personale;
 - d) apariția conflictelor de interese.
3. În cadrul activității de creditare se vor efectua activități permanente de control, inclusiv:

- a) **control preventiv**, care presupune respectarea principiilor sistemului de control la întocmirea dosarului de credit, în special la identificarea clientului, verificarea corectitudinii și legalității documentelor prezentate, etc.

Responsabil de efectuarea controlului preventiv este executorul nemijlocit.

- b) **controlul curent**, care presupune respectarea principiilor sistemului de control în activitatea curentă de creditare, inclusiv în procesul de aprobare și autorizare a creditelor.

Responsabili de efectuarea controlului curent sunt executorii cât și persoanele ierarhic superioare executorului.

- c) **controlul ulterior**, care presupune respectarea principiilor sistemului de control în activitatea ulterioară aprobării și acordării creditului. Controlul se efectuează sistematic, dar nu mai rar decât o dată în trimestru și are drept scop depistarea și înlăturarea neajunsurilor. Controlul ulterior trebuie să fie documentat prin întocmirea unui raport.

Responsabili de efectuarea controlului ulterior sunt persoanele ierarhic superioare executorului precum și executorul.

4. Elementele care stau la baza sistemului de control intern al O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L.sînt:

- a) rolul și responsabilitățile structurii de conducere pe linia controlului intern;
- b) identificarea și evaluarea riscurilor semnificative;
- c) activitățile de control și separarea responsabilităților;
- d) informarea și comunicarea;
- e) activitățile de monitorizare și corectare a deficiențelor.

5. Toate activitățile ce țin de sistemul de control intern al O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L. vor fi definite în Procedura internă de desfășurare a controlului intern.

V. Riscul de credit

Noțiuni generale

Piața este extrem de volatilă datorită influenței diferiților factori subiectivi și obiectivi, iar OCN –ul se confruntă cu situația, normală într-o economie de piață, în care maximizarea profitului implică o expunere permanentă la risc.

O.C.N. „Ideal Credit” S.R.L. trebuie să-și asume toate riscurile specifice apărute ca o consecință a obținerii de profit, într-o manieră prudentă și calculată având în vedere următoarele cerințe:

- să se respecte măsurile prudențiale impuse de CNPF;
- profitul calculat să justifice expunerea la risc;
- eventualele pierderi să nu deterioreze dramatic situația financiară a anului respectiv, ele putând fi acoperite din profit sau provizioane;
- riscul trebuie să fie astfel dimensionat, încât pierderea produsă prin materializarea acestuia să poată fi considerată ca normală pentru activitatea OCN-ului, astfel încât imaginea sa să nu fie deteriorată.

Factorii macroeconomici (inflația și politica monetară) accentuează importanța riscurilor și gestionarea lor.

Gruparea riscurilor la care se supune OCN-ul poate facilita atât evaluarea riscurilor, cât și gestionarea lor.

Dintre riscurile specifice activității de creditare nebankare se evidențiază următoarele:

1. Riscul de credit;
2. Riscul operațional;
3. Riscul lichidității;
4. Riscul ratei dobânzii.
5. Riscul de piață;

6. Riscul valutar.

Riscul de credit

Riscul de creditare este superior din punct de vedere a importanței pierderilor potențiale. Riscul de credit reprezintă riscul ca debitorii să nu-și onoreze obligațiile la scadență, ca urmare a degradării situației financiare a acestora, care poate fi determinată de condițiile afacerii împrumutatului sau de situația generală a economiei. Această deteriorare nu presupune deja un defolt, dar înseamnă că probabilitatea defoltului crește. Riscul de credit este critic atunci când defoltul unui număr mic de clienți importanți pot genera pierderi mari.

Administrarea portofoliului de credite se bazează pe prezumția că riscul pentru întreg portofoliul este, sau ar trebui să fie, mai mic decât riscul aferent fiecărui componente a portofoliului.

Riscul este o măsură a probabilității. Probabilitatea că două riscuri (pierderi) separate să se realizeze agregat este mai mică decât probabilitatea ca fiecare dintre ele să se realizeze individual, dacă riscurile nu sunt corelate. Riscul agregat este mai mic decât riscul individual al fiecărui element în parte. Lipsa de corelare între riscurile individuale (al fiecărui credit în parte) ale portofoliului de credite este foarte importantă pentru reducerea riscului agregat.

Gestionarea riscului de creditare

În activitatea de gestionare a riscului trebuie să se aibă permanent în vedere că orice afacere implică un risc, dar cel mai mare risc este de fapt ignorarea riscului.

Minimizarea riscului de credit se face prin evaluarea și gestionarea riscurilor:

(1) individuale, a fiecărui credit în parte:

Riscul fiecărui credit din portofoliu trebuie să fie analizat și gestionat la momentul acordării creditului (analiza solvabilității clientului, capacității de rambursare, garanțiilor propuse ca asigurare). Cu cât mai adecvată va fi evaluarea riscurilor la aprobarea creditelor, cu atât mai puțin probabilă va fi realizarea riscului pe parcursul derulării creditului.

Analiza riscurilor individuale se face în baza indicatorilor financiari, non-financiari și tipul de asigurare a creditului. Expertul în creditare urmează să țină cont de:

1. Riscul financiar, care reflectă dificultățile ce pot apare în activitatea financiară a agentului economic legate mai ales de posibilitățile de rambursare la termen a obligațiunilor către Bancă.
2. Riscul comercial reprezintă incertitudinea ce poate să apară la încasarea creanțelor și/sau la plata furnizorilor.
3. Riscul de garanție este reprezentat de posibilitatea apariției unor dificultăți legate de valorificarea bunurilor aduse în garanție în situația în care debitorul nu rambursează creditul și nu plătește dobânzile aferente conform contractului de credit.
4. Riscul managerial este determinat de calitatea echipei de conducere a agentului economic și va fi analizat pe baza cunoașterii directe a acestuia de către Expertul în creditare.
5. Riscul de senzitivitate – pentru investiții pe termen mediu și lung, reprezintă riscul individual al unui proiect de investiții, deoarece fiecare proiect antrenează un risc în obținerea rezultatelor estimate inițial, datorită influenței schimbărilor ce se manifestă neîncetat în mediul tehnic, financiar, economic, social, legislativ, intern și extern.

Deși capacitatea de rambursare este criteriul principal de evaluare a creditului, normele OCN prevăd obligativitatea garantării creditului, după caz cu fidejusiuni, gaj, ipotecă ect. Aceasta este o măsură de protecție și reprezintă ultima sursă de rambursare a creditului atunci când prognozele privind situația economico-financiară a creditului au fost greșite. Garanțiile adecvate la creditele din portofoliu permite OCN de a minimiza riscul de creditare.

(2) agregat al portofoliului total de credite.

Gestionarea riscului agregat al portofoliului de credite se efectuează, aplicând pentru fiecare factor care influențează riscul de creditare o limită maximă:

1. Concentrarea creditelor în unele ramuri:
 - Limite de expunere a portofoliului pe ramuri (se revizuiesc în dependență de situația economică);
2. Diversificarea plasamentelor din portofoliu:
 - Este riscantă concentrarea înaltă în portofoliul de credite a unor tipuri de credite, ca, de exemplu: credite de consum, factoring, leasing, credite ipotecare. Aceasta este cauzat de faptul, că unele modificări legislative, economice sau sociale pot influența în mod considerabil riscul de portofoliu, adică riscul de nerambursare a creditelor. Ponderea diferitor tipuri de credite (ca sumă) în portofoliul total nu trebuie să difere considerabil.
3. Acordarea sumelor mari de credite unui debitor sau unui grup de debitori care acționează concertat.
5. Înrautățirea calității portofoliului de credite ca rezultat al nerambursării la termen al sumelor de principal și achitării dobânzilor:
 - Analiza calității portofoliului de credite și urmărirea valorii următorilor indicatori:
 - credite pînă la 30 zile restanță față de portofoliu;
 - credite de la 30 pînă la 90 zile restanță față de portofoliu;
 - credite neperformante (C;D;E) față de portofoliu.
6. Concentrarea înaltă a plasamentelor în anumite regiuni ale țării (zone geografice):
 - Riscul crește sub influența factorilor naturali, economici și sociali. În cazul dat, rentabilitatea înaltă a finanțării exagerate a anumitor regiuni trebuie corelată cu riscul portofoliului.

Principalele măsuri care ar putea conduce la minimizarea riscului de credit sunt:

- limitarea concentrărilor de risc de credit prin stabilirea unui plafon maxim al datoriei unui debitor sau grup de debitori ce acționează în comun;
- diversificarea portofoliului de credit prin stabilirea limitelor pe anumite ramuri economice, pe tipuri de produse, pe zone geografice ;
 - diversificarea portofoliului de credit prin stabilirea limitelor de competență la acordarea creditelor pe filiale, pe tipuri de asigurare, pe tipuri de clienți, etc.;
 - diversificarea portofoliului de credit privind termenii de scadență ai creditelor;
 - monitorizarea continuă a tuturor procedurilor și proceselor interne, perfecționarea normelor metodologice privind creditarea, dezvoltarea mecanismelor de control și administrare a portofoliilor inclusiv pentru identificarea și administrarea creditelor neperformante și pentru realizarea unor ajustări de valoare și constituirea unor provizioane adecvate;
 - dispunerea de procese clar stabilite și bine definite privind aprobarea noilor credite, modificarea clauzelor, reînnoirea și refinanțarea celor existente;
 - respectarea normelor interne privind creditarea de către personalul OCN-ului;
 - acordarea unor credite sigure, cu o probabilitate maximă de rambursare;
 - respingerea creditelor cu garanții nelichide, nesigure și insuficiente;
 - acoperirea fizică a provizioanelor cu depozite bănești plasate la Bănci Comerciale.

VI. Managementul continuității afacerii

1. Managementul continuității activității este un proces holistic ce identifică impacturile potențiale care amenință organizația și furnizează un cadru pentru dezvoltarea rezilienței și construirea capacităților de răspuns efectiv în vederea salvagădării intereselor organizației și terților cu care aceasta interacționează, a reputației organizației și a activităților creatoare de valoare.
2. Procesul de management al continuității se axează pe două componente esențiale:
 - a. managementul programului de continuitate a activității, care se ocupă de crearea cadrului necesar pentru derularea activităților de elaborare, întreținere și exersare a planurilor de continuitate, respectiv de crearea capacităților de management al continuității;

- b. planul de continuitate, rezultantă a procesului de management al continuității ce integrează planurile de continuitate pentru fiecare activitate critică și instrument de desfășurare a capacității de management al continuității la producerea unui incident.
3. Aceste două componente sunt interdependente în sensul că planul de continuitate este un produs al programului de management al continuității iar complexitatea și resursele necesare pentru derularea programului de management al continuității depind de detalierea planului de continuitate.
 4. Planul de continuitate este instrumentul efectiv de răspuns la incident, rezultat al procesului de management al continuității. Scopul planului de continuitate este de a identifica în avans, cât de mult posibil, acțiunile și resursele care sunt necesare pentru a permite organizației să gestioneze cu succes orice întrerupere a activității, indiferent de cauză.
 5. Pentru situațiile în care evenimentul perturbator evoluează în afara necesităților de management al întreruperilor și reluării activității în orizontul de timp stabilit, planul de continuitate va conține o procedură de escaladare către un plan de management al incidentelor, axat de gestionarea crizei și comunicarea internă și externă.
 6. Administratorul OCN identifică principalele amenințări cu privire la continuitatea derulării proceselor și activităților și asigură măsurile corespunzătoare pentru ca activitatea acesteia să poată continua în orice moment, în toate împrejurările și în toate planurile, indiferent care ar fi natura unei perturbări majore.
 7. OCN -ul este o organizație a cărei activitate trebuie să se deruleze continuu, prin structurile componente. Eventuala întrerupere a activității acesteia afectează atingerea obiectivelor stabilite.
 8. Conducerea OCN inventariază situațiile care pot conduce la discontinuități în activitate și întocmește un plan de continuitate a activității, care are la bază identificarea și evaluarea riscurilor care pot afecta continuitatea operațională.
 9. Planul de continuitate a activității (PCA) trebuie să fie cunoscut, accesibil și aplicat în practică de salariații care au stabilite sarcini și responsabilități în implementarea acestuia.
 10. Conducerea OCN acționează în vederea asigurării continuității activității prin măsuri care să prevină apariția situațiilor de discontinuitate.
 11. Conducerea OCN revizuirea și îmbunătățirea planului de continuitate a activității, astfel încât acesta să reflecte întotdeauna toate schimbările ce intervin în organizație.
 12. Planul de continuitate va fi aprobat de Administrator, și adus la cunoștință fiecărui angajat sub semnătură.

VII. Condiții de externalizare ale unor activități

1. La decizia administratorului, compania poate externaliza total/parțial activitatea de recuperare a creanțelor de la debitorii răuplatnici. Creditele cu restanțe de pînă la 60 zile se recuperează exclusiv de către managerii responsabili de acordarea creditelor.
2. Administratorul negociază și semnează contract de prestare a serviciilor juridice, cu un Cabinet de Avocat ce dispune de licență și experiență în domeniul recuperării creanțelor. Negocierea cuantumului remunerării Cabinetului de Avocat pentru serviciile prestate, este de competența Administratorului.
3. Scopul externalizării procesului de recuperare a creditelor cu restanță peste 60 zile, transmise în judecată sau în executare, prin intermediul Cabinetului de Avocat este minimizarea efortului și costurilor din partea companiei, accelerarea vitezei de recuperare, executarea acestor acțiuni de specialiști cu experiență și cunoștințe în domeniu.
4. Administratorul poate decide externalizarea și altor servicii, dacă aceste acțiuni sunt în beneficiul companiei.